

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 18-11-2025
Αρ. πρωτ.: 320788

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 794/3-11-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Νικ. Παπαδόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την Απόφαση 82/72/ΕΟΚ του Συμβουλίου, υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση η διεθνής σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης (γνωστή ως Σύμβαση της Βέρνης). Παράλληλα, με την απόφαση 93/626/ΕΟΚ, εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση η Διεθνής Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλομορφία του ΟΗΕ που υπεγράφη στο Ρίο ντε Τζανέιρο, τον Ιούνιο του 1992, και επιβεβαιώνει τη δέσμευση των χωρών της Ε.Ε. για λήψη μέτρων με βασικό στόχο τη διατήρηση της βιολογικής ποικιλομορφίας. Κοινή συνισταμένη των ανωτέρω συμβάσεων είναι η ανάληψη δεσμεύσεων από τα συμβαλλόμενα μέλη για λήψη ενδεδειγμένων μέτρων, με στόχο τη διασφάλιση της διατήρησης των οικοτόπων ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Η Ελλάδα, ως συμβαλλόμενο μέλος, αλλά και ως κράτος μέλος της Ε.Ε., λαμβάνει διαχρονικά μέτρα και εφαρμόζει πολιτικές, οι οποίες, μεταξύ άλλων, έχουν ως στόχο τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της εισαγωγής και εξάπλωσης ξένων ειδών στη βιοποικιλότητα των υδάτων της Ένωσης. Για τη χώρα μας ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ξένα είδη που μπορούν να καταστούν χωροκατακτητικά (χαρακτηριστικό το παράδειγμα του Λαγοκέφαλου), με σοβαρές δυσμενείς επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, αλλά και με οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Το πρόβλημα εξάπλωσης του εν λόγω είδους δεν αφορά μόνο τη χώρα μας, αλλά και όλες τις χώρες της Μεσογείου και, κυρίως, τις δύο χώρες της Ανατολικής Μεσογείου. Για τον λόγο αυτό, το εν λόγω πρόβλημα εξετάζεται και σε περιφερειακό επίπεδο από την Ε.Ε. και από Περιφερειακές Οργανώσεις (Γενική Επιτροπή για την Αλιεία στη Μεσόγειο GFCM) και αποτελεί στόχο του MedFish4Ever, αλλά και του Action Plan της GFCM, με σκοπό τη δυνατότητα συμπλήρωσης της υφιστάμενης γνώσης και τη συλλογή νέων δεδομένων για τον περιορισμό των επιπτώσεων των θαλάσσιων εισβολικών ειδών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουν εκδοθεί Οδηγίες του Συμβουλίου και Κανονισμοί που έχουν ως στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπονται μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εξάπλωση των εισβολικών ειδών, όπως:

- ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ),

- ο Εκτελεστικός Κανονισμός(ΕΕ) αριθ. 2016/1141, για την έκδοση ενωσιακού καταλόγου ΧΞΕ, με κριτήριο τα είδη που επιφέρουν τις πλέον σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις,
- ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1263, για την επικαιροποίηση του καταλόγου των ΧΞΕ και
- ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2019/1262 της Επιτροπής για την τροποποίηση του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/1141, όσον αφορά στην επικαιροποίηση του ενωσιακού καταλόγου ΧΞΕ.

Παράλληλα, τέθηκαν οι βάσεις, καθώς και τα θεσμικά μέτρα, για την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιδράσεων στο περιβάλλον.

Στο πλαίσιο αυτό, για την εφαρμογή του προαναφερόμενου Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 15162/3055/2021 (Β'5697) ΚΥΑ των Υπουργών Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Εσωτερικών, Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και του Διοικητή της ΑΑΔΕ, με σκοπό την πρόληψη, την ελαχιστοποίηση και τον μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων της εισαγωγής και εξάπλωσης, είτε εκούσιας είτε ακούσιας, χωροκατακτητικών ξένων ειδών στη βιοποικιλότητα στο εσωτερικό της Ε.Ε. Με την εν λόγω ΚΥΑ, ορίστηκε, ως αρμόδια κεντρική συντονιστική αρχή, η Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής του συνενωμένου Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει και την αρμοδιότητα να προετοιμάζει δράσεις που ενδεικτικά αφορούν:

- στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για τις διαδρομές των ΧΞΕ,
- στον έλεγχο της εξάπλωσης και της εισαγωγής εισβολικών ειδών,
- στην εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων για τα ΧΞΕ,
- στην αποκατάσταση οικοσυστημάτων από υποβάθμιση, ζημιές ή καταστροφές λόγω των ΧΞΕ,
- στη σύνταξη και τήρηση του εθνικού καταλόγου ΧΞΕ.

Ακολούθως, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 68189/2413/2023 (Β'4144) απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί έγκρισης Σχεδίου Δράσης (ΣΔ) για τη διαδρομή εισαγωγής των ΧΞΕ στην Ελλάδα για τα έτη 2023-2029. Ο σκοπός του ΣΔ είναι η αντιμετώπιση της ακούσιας εισαγωγής και εξάπλωσης, μέσω των τριών διαδρομών εισαγωγής προτεραιότητας, των ΧΞΕ ενδιαφέροντος στην επικράτεια της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των χωρικών θαλάσσιων υδάτων.

Σε εθνικό επίπεδο, για την εφαρμογή των ανωτέρω Κανονισμών, επισπεύδουσες αρχές είναι υπηρεσίες και φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, όπου απαιτείται, συμπράττουν και άλλα Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, με δεδομένο ότι αφορούν στην προστασία της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος.

Πρόσφατα, παραλήφθηκε από τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μελέτη του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. (Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών), με αντικείμενο την κατάρτιση σχεδίου δράσης διαχείρισης του πληθυσμού του λαγοκέφαλου. Στην εν λόγω σύμβαση προβλέπονται προτάσεις και μέτρα διαχείρισης, ανάλυση κόστους-οφέλους, πρόγραμμα παρακολούθησης των μέτρων, αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης κ.λπ. Το ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Αλιείας και Διαχείρισης Αλιευτικών Πόρων της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας) περιμένει με ενδιαφέρον τις προτάσεις και τη συνεργασία με την Κεντρική Συντονιστική Αρχή.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα» (Π.Α.Λ.Υ.Θ.) 2021-2027, που χρηματοδοτείται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1139 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) και το οποίο διαχειρίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος "Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα" (Ε.Υ.Δ. Π.Α.Λ.Υ.Θ.) του ΥΠΑΑΤ, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η υλοποίηση δράσης για

την εφαρμογή λύσεων διαχείρισης ΧΞΕ, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 1.6 (Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων).

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ) 2014-2020, το οποίο υλοποιήθηκε βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 και έχει ήδη ολοκληρωθεί, ενισχύθηκαν πράξεις για την αντιμετώπιση των ΧΞΕ, μεταξύ των οποίων και του εισβολικού λαγοκέφαλου ως εξής:

Α. Στο πλαίσιο του άρθρου 40 «Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων και καθεστώς αντιστάθμισης στο πλαίσιο των βιώσιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων», παράγραφος 1, σημείο θ «συμμετοχή σε άλλες δράσεις που αποσκοπούν στη διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος, όπως η αποκατάσταση συγκεκριμένων θαλάσσιων και παράκτιων οικοτόπων για τη στήριξη βιώσιμων αλιευτικών αποθεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής προετοιμασίας και αξιολόγησής τους» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, εκδόθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (Ε.Υ.Δ. ΕΠΑΛΘ) του ΥΠΑΑΤ η υπ' αριθμ. 1571/28-06-2019 πρόσκληση για τα ΧΞΕ, η οποία απευθυνόταν σε Ερευνητικούς οργανισμούς (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα, Τεχνολογικούς φορείς) για την υποβολή προτάσεων και εντάχθηκαν επτά (7) πράξεις, από τις οποίες οι κάτωθι τρεις (3) αναφέρονταν στην αντιμετώπιση της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου:

- «Σχεδιασμός και πιλοτική εφαρμογή μεθόδων εμπορικής αξιοποίησης των χωροκατακτητικών ξένων ειδών με στόχο την συμβολή στον έλεγχο του πληθυσμού τους» (ΔΔ 509.628,70€)

- «Ανάπτυξη καινοτόμων μέτρων καταγραφής, χαρτογράφησης και περιορισμού των πληθυσμών των εισβολικών ειδών λαγοκέφαλου (*Lagocephalus sceleratus*) και λεοντόψαρου (*Pterois* sp.) στις ελληνικές θάλασσες – LIONHARE» (ΔΔ 328.858,32€)

- «Παρακολούθηση και έλεγχος των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών στην Ελλάδα με καινοτόμες τεχνικές υπό τις παρούσες και μελλοντικές κλιματικές συνθήκες» (ΔΔ 431.558,64€)

Β. Στο πλαίσιο του άρθρου 39 «Καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, εκδόθηκε από την ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ του ΥΠΑΑΤ η υπ' αριθμ. 3040/10-12-2019 πρόσκληση, η οποία απευθυνόταν σε Ερευνητικούς οργανισμούς (ΑΕΙ, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Κέντρα, Ινστιτούτα, Τεχνολογικούς φορείς) για την υποβολή προτάσεων και εντάχθηκαν τέσσερις (4) πράξεις, από τις οποίες η κάτωθι μία (1) αναφερόταν στην αντιμετώπιση της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου:

- «Εναλλακτικός τρόπος αξιοποίησης των αλλόχθονων ιχθύων του γένους *Lagocephalus*. Παραγωγή ιχθυάλευρου για χρήση στη διατροφή μεσογειακών εκτρεφόμενων ειδών θαλασσοκαλλιέργειας» (ΔΔ 360.494,52€)

Σημειώνεται ότι οι περιλήψεις και τα συμπεράσματα από την υλοποίηση των ανωτέρω πράξεων βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της ως άνω αρμόδιας Υπηρεσίας του ΥΠΑΑΤ (Ε.Υ.Δ. Π.Αλ.Υ.Θ.), στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου, ενώ τα πλήρη παραδοτέα είναι στη διάθεση των αρμοδίων Υπηρεσιών Πολιτικής.

Προς το παρόν, η Ε.Υ.Δ. Π.Αλ.Υ.Θ. του ΥΠΑΑΤ προετοιμάζει τη δυνατότητα ενεργοποίησης της προαναφερόμενης δράσης για την εφαρμογή λύσεων διαχείρισης ΧΞΕ, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 1.6 (Συμβολή στην προστασία και στην αποκατάσταση της υδρόβιας βιοποικιλότητας και των υδρόβιων οικοσυστημάτων), για την περίπτωση που αποφασιστεί η υιοθέτηση μέτρων για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου, που θα μπορούσαν να καλυφθούν, έστω εν μέρει, από το Π.Αλ.Υ.Θ., δεδομένου ότι οι πόροι του είναι περιορισμένοι.

Για το θέμα της υποστήριξης του κλάδου της συλλεκτικής αλιείας, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΥΠΑΑΤ λαμβάνει μία σειρά υποστηρικτικών μέτρων θεσμικού και οικονομικού χαρακτήρα. Τα μέτρα οικονομικού χαρακτήρα διακρίνονται σε κρατικές ενισχύσεις ή σπονδός σημασίας (de minimis), συγχρηματοδοτούμενα στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ 2014-2020) και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2013 και στο πλαίσιο του Προγράμματος Αλιείας Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (Π.Αλ.Υ.Θ. 2021-2027) και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2021/1139, για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Από τα πρόσφατα μέτρα θεσμικού χαρακτήρα, αξίζει να αναφερθεί ότι η Διεύθυνση Αλιευτικής Πολιτικής και Αξιοποίησης Προϊόντων Αλιευτικής Παραγωγής της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του ΥΠΑΑΤ έχει εισηγηθεί Σχέδιο νομοθετικής ρύθμισης που αφορά στη συλλογική εκπροσώπηση των αλιέων, για την τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων 9 και 10 του ν. 1361/1983 (Α'66) αναφορικά με τη σύσταση Ομοσπονδιών και Συνομοσπονδιών Αγροτικών και Αλιευτικών Συλλόγων. Η εν λόγω διάταξη έχει συμπεριληφθεί στο υπό επεξεργασία ερριανιστικό ΣΝ του ΥΠΑΑΤ.

Από τα πρόσφατα μέτρα οικονομικού χαρακτήρα αξίζει να αναφερθεί η αποζημίωση στα αλιευτικά σκάφη για την καταστροφή των αλιευτικών εργαλείων και την απώλεια παραγωγής από προστατευόμενα είδη. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Π.Αλ.Υ.Θ. 2021-2027 και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, εκδόθηκε Πρόσκληση που αφορούσε στον κλάδο της θαλάσσιας συλλεκτικής αλιείας με τίτλο «Αποζημίωση στα αλιευτικά σκάφη της παράκτιας αλιείας για την καταστροφή αλιευτικών εργαλείων και την απώλεια παραγωγής από θαλάσσια προστατευόμενα είδη» (με προϋπολογισμό 40.000.000 € Δημόσια Δαπάνη). Η οικονομική ενίσχυση χορηγείται σε αλιευτικά σκάφη της παράκτιας αλιείας (~ 8.000 σε αριθμό) ως αποζημίωση για την καταστροφή των αλιευτικών εργαλείων και την απώλεια της παραγωγής που προκαλούν τα θαλάσσια προστατευόμενα είδη. (ΑΔΑ: ΨΩΜΘ4653ΠΓ-ΟΑΞ).

Επίσης, η Γενική Διεύθυνση Αλιείας του ΥΠΑΑΤ έχει εισηγηθεί πρόταση εξειδίκευσης «Μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του λαγοκέφαλου στα παράκτια ύδατα της Κρήτης μέσω της στοχευμένης εξαλίευσής του» ως ένα πρώτο μέτρο περιορισμού της εξάπλωσης του είδους *Lagocerhalus sceleratus* στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο ειδικότερα.

Όλα τα παραπάνω μέτρα, ανακοινώνονται στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ <http://www.alieia.minagric.gr/> (υπό τη μορφή ανακοίνωσης, πρόσκλησης) και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (υπό τη μορφή εξειδίκευσης, πρόσκλησης, ένταξης): <https://alieia.gr/programma-alieia-ydatokalliergeia-kai-thalassa-palyth-2021-2027/proskliseis/>

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 794/3-11-2025 με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Νικ. Παπαδόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού